

Prof. Karel Hoffmann

1. Jaký je Váš názor na hodnocení vědy a výzkumu na FEL? Co si myslíte například o kategorii „funkční vzorek“, „(pseudo-)prestižní konference“, „článek v mezinárodním časopise proslulém zejména na Litoměřicku"? Jak byste postupovali u zcela jasných případů podvodu s body ve VVVS?
Funkční vzorek - aplikační výstup hojně napadaný těmi, kteří aplikační výstupy nemají. Na druhé straně snadno zneužitelný vědecký výstup. Domnívám se, že nenapadnutelný funkční vzorek je takový, který je provázán s prezentací na konferenci, nebo s článkem v časopisu. V obou případech uvedených na Web of Science.
Prestižní konference, článek v mezinárodním časopisu – uvažovat pouze takové, které jsou na Web of Science nebo alespoň ve Scopusu.
Podvody – co si někdo v rámci přerozdělování na fakultě pomocí bodů ve VVVS podvodně získal musí vrátit i s přiměřenou penalizací.
2. Co by měl, podle Vás, umět absolvent bakalářského oboru na FEL (bez ohledu na specializaci oboru)?
Měl by se dobře uplatnit v praxi. Obáváme, že tomu tak ale většinou není.
3. Je správné, aby byli přijímáni do doktorského studia studenti "bez peněz" - tzn. pouze na státní stipendium (< 10tis. korun měsíčně)? Pokud ne, co s tím?
Pouze se stipendiem asi v Praze vyžít nelze. Student je ale školitelem přijímán do nějakého v zkmného týmu, který by měl svými vědeckými výsledky generovat nemalé mzdové a neinvestiční prostředky prostřednictvím financování vědy přes tzv. body RIV. Školitel, či vedoucí týmu by měl mít možnost pomoci těmto prostředkům studenta v začátcích studia podpořit. Student peníze týmu pak následně vrací přes body RIV za jeho publikace.
4. Jaký je Váš názor na ČIIRK a zejména, zda má být součástí ČVUT / součástí FEL / nemá být vůbec ...? ¹
Tady je asi v současnosti diskuse na úrovni FEL zbytečná. Pan rektor rozhodl, že ČIIRK bude jako ústav pod ČVUT, AS ČVUT to ale zatím neschválil. Nepokládám to za řešení výhodné pro FEL. FEL bude oslabena podobně jako při vzniku FIT. Můžeme očekávat několik let dohadování.

¹ Bylo by dobré, kdyby kandidáti neodpovídali jako Pýthia typu: „kdyby, tak by“, „lepší by asi bylo, ale“ atd. Uvítal bych také, kdyby neskončili se (správným) konstatováním, že to přímo nepatří do kompetence senátu FEL. Uvítal bych tedy jednoznačné binární odpovědi. Je totiž velice pravděpodobné, že se to dostane na pořad jednání senátu ČVUT v dubnu. Já si na to sice postupně utvářím názor, ale rád bych znal názory lidí z akademické obce, které zastupuji. V tuto chvíli třeba kandidátů do fakultního senátu. Moje reakce nakonec musí být přísně binární: Ano, ČIIRK vznikne jako součást ČVUT / Ne, nevznikne. Nemohu zvednout ruku jen napůl. Vše, co se o tom projektu dosud ví, je shromážděno mimo jiné na mých stránkách k senátu <https://math.feld.cvut.cz/olsak/senat/>. Včetně dosud předložených materiálů k tomu a záznamu z poslední diskuse, která proběhla na posledním únorovém jednání senátu. Studium těchto materiálů můžete vzít jako „rozcvičku“ a „přípravku“ do senátní praxe. Upozorňuji, že na posledním zasedání senátu byly zveřejněny nové finanční souvislosti.

Chápu, že v dubnu budeme v senátu ČVUT rozhodovat na základě dalších dodaných materiálů, které zatím nejsou k dispozici. Především je otázka, jak si ČIIRK představuje, že bude mít barák plný doktorandů, ale nebude uskutečňovat žádné studijní programy (jak přislíbili jeho protagonisté). Z původních jednání to vypadalo, že bude mít kvůli tomu nějakou dohodu s FEL, nyní se zdá, že by rádi měli symetrické dohody se všemi fakultami. Přestože je tato otázka otevřena, prosím kandidáty o co nejednoznačnější odpověď.

Mám pochybnosti o opravdové excelenci katedry kybernetiky, která je s vědeckými výstupy dle hodnocení RIV v přepočtu na pracovníka až na cca 9. místě na fakultě. Osobně bych dal přednost vzniku špičkové instituce v rámci FEL, která by měla širší záběr než pouze informatiku, robotiku a kybernetiku. Mohla by sdružovat ty nejlepší výzkumníky a výzkumné týmy napříč katedrami. Organizačně by to mohlo fungovat obdobně jako již ukončené výzkumné záměry.

5. Měl by podle Vás být prof. Šebek členem Vědecké rady FEL?
Pokud by jediným kritériem byl H-index, tak určitě ano.
6. Jaký je Váš názor na SGS? Co byste navrhovali zlepšit?
O SGS nejsem detailně informován. SGS je, pokud vím, požadováno ministerstvem školství. Jeví se mi to jako nadbytečná administrativní bariéra. V rámci možností se fakulta chová k SGS celkem racionálně. SGS za stávajících podmínek asi nelze zásadně vylepšit.
7. Je podle Vás možné použít anonymní anketu hodnocení výuky jako mnohdy jediné kritérium po trestání/odměňování pedagogů? Jak by podle Vás vypadala ideální anketa?
Co to je ideální anketa? Taková asi nikdy nebude. Reálná a stále vylepšovaná anketa poskytuje vyučujícím a jejich nadřízeným užitečnou zpětnou vazbu o kvalitě výuky. Rozumný učitel vezme výsledky ankety týkající se jeho předmětů do úvahy ve snaze své předměty zlepšit. Nerozumnému učiteli musí v případě nutnosti domluvit jeho nadřízený. Použití výsledků ankety jako jediné kritérium pro trestání/odměňování pedagogů bych pokládal za zásadní chybu. Moudrý vedoucí katedry vždy přihlédnou k vypovídací hodnotě ankety.
8. Jaké konkrétní kroky byste navrhli, aby se zlepšila prezentace FELu, tak abychom přilákali dostatek kvalitních studentů? Jak byste lákali cizince ke studiu v ČR?
FEL má ještě hodně práce před sebou ve vylepšení prezentace svých výsledků. Sebelepší prezentace však nepomůže, nebudou-li výsledky FEL dostatečně kvalitní. Lákání cizinců je úkol především pro vedení FEL. Jinak může samozřejmě přispět každý prostřednictvím svých osobních kontaktů.
9. Kdyby se opakovala historie a Vy byste stáli před volbou děkana z tria Ripka / Šimák / Spaanenburg. Kdo by dostal Váš hlas?
Volil bych stejně.
10. Jak vidíte FEL v roce 2020?
Zajímavá otázka. Chtěl bych, aby se kvalita FEL zvýšila. Záleží však na mnoha okolnostech. Především by v roce 2020 mělo zase být dle demografického vývoje více studentů a tím i více kvalitních studentů. Blíže viz odpověď na otázku č. 12.
11. V Kariérním řádu se často skloňuje spojení "pobyt v zahraničí". Jak by podle Vás takový zahraniční pobyt měl vypadat v případě akademiků a v případě doktorandů? Je například Erasmus dobrou volbou pro doktorandy?
Zahraníční pobyt v případě akademiků i doktorandů by měl umožnit zapojit se do aktivit hostujícího pracoviště tak, aby dotyčný pracovník měl možnost detailněji proniknout do toho jak to tam dělají ve vědě, výuce, organizování práce, získávání a rozdělování peněz, jaké mají pracovní a kulturní a sociální zvyklosti, atd. Jen tak je pobyt pro pracovníka významným přínosem. Obávám se, že tyto požadavky Erasmus nespĺňuje.

12. Co říkáte opakovaně špatnému umístění ČVUT v mezinárodních žebříčcích – odpověď prosím zaměřte na FEL? Čím se FEL nejvíce liší od fakult v civilizovaných zemích a o jakou hlavní změnu byste v senátu usilovali, aby se jim FEL co nejdříve alespoň trochu přiblížila?
- Byl bych rád, aby se umístění ČVUT v mezinárodních žebříčcích posouvalo vzhůru. Stávající umístění mne netěší. Zejména mne však netěší a jsem zklamán, že FEL u v rámci tuzemského srovnání Hospodářskými novinami skončila v hodnocení vědy (body RIV přepočtené na hlavu) až na čtvrtém místě za Mat Fyz UK, VUT Brno a Masarykovou Universitou. Asi jsme trochu usnuli na vavřínech.
- Ve srovnání s universitami v rozvinutějších zemích máme málo spolupráce s průmyslem málo mezinárodních kontaktů, málo zahraničních studentů. Je to složitý a mnohavrstevný problém, který je nutno systematicky dlouhodobě řešit. Jako senátor bych chtěl usilovat o změnu vnitřních podmínek na fakultě tak, aby byl každý maximálně motivován zlepšovat svoje pedagogické a vědecké výstupy. Myslím, že zde má FEL veliké rezervy.
13. Na jaké zahraniční škole jste pracovali/studovali a jak dlouho? Proč ne?
- Případně: Co vám to přineslo?
- Pracoval jsem několik měsíců v r. 1990 a 1991 na universitě Tor Vergata v Římě. Mělo to pro mne obrovský přínos. Rozdíl mezi FEL a Tor Vergatou byl v té době propastný. Na základě výzkumné práce na Tor Vergatě jsem se následně habilitoval a nasbíral zkušenosti, které jsem pak využil při formaci mikrovládního pracoviště na katedře. Navázal jsem i řadu osobních kontaktů, které přetrvávají do dneška.
14. Co si myslíte o plagiátorství, citačních bratrstvech, množení vlastních výsledků kopírováním, generování pseudo-výsledků jen kvůli penězům z RIV a podobných tricích obecně a zejména, pokud se jich dopouští senátor?
- Každý podvod by měl být potrestán. Vynalézavost některých spolupracovníků i v generování bodů interního hodnocení VVVS je překvapující. Dokážou tak úspěšně přetahovat na sebe peníze, které vydělali za body RIV jiní. Senát by se měl touto problematikou spolu s vedením FEL trvale zabývat.
15. Má se FEL zaměřit na kvalitu nebo na kvantitu (ve výuce, ve výzkumu, ...) a co byste pro to udělali?
- Vzhledem k demografickému vývoji se na kvantitu zaměřovat nemůžeme. V letošním roce získá FEL cca 60% peněz za vědu a jen 40% za výuku. Je proto nezbytné po dobu demografického propadu tuzemské populace snažit se získat platící zahraniční studenty a soustavně zlepšovat vědecké výstupy. Získat zahraniční studenty je především úkol pro vedení. Úkolem senátu je nastavit taková pravidla na fakultě, aby růst kvalitních vědeckých výstupů byl možný.
16. Jak hodnotíte úroveň znalostí angličtiny u absolventů FEL? Vzhledem k tomu, že absolvování zkoušky A2 nevypovídá nic o tom, zda daný student je schopen pochopit text (alespoň podle mých zkušeností), natožpak stvořit anglickou větu, nebylo by možné zavést nějaký nezávislý test organizovaný/placený školou, např. TOEFL?

Schopnost porozumět anglickému technickému textu a schopnost se anglicky domluvit u absolventů FEL předpokládám. Pokud se vyskytne pouze anglicky mluvící student, přecházím v přednáškách a cvičeních na angličtinu. V mých předmětech práci s anglickými odbornými texty po studentech požaduji. Dobrá znalost angličtiny by měla být především ve vlastním zájmu studentů. Fakulta tomu může pouze napomoci.

17. Na kterou problematiku, kterou senát fakulty obvykle řeší, byste se chtěl/a zaměřit?

Na problematiku vědy a ekonomiky.

18. V jakých senátních komisích byste chtěl/a pracovat?

V ekonomické komisi a komisi pro vědu.

19. Jak vnímáte rozdíl mezi pojmy „věda“ a „výzkum“? Víte, jaký je rozdíl mezi základním (batadelským) výzkumem, výzkumem aplikovaným, vývojem, aplikací?

Vyčerpávající odpověď lze nalézt v různých encyklopediích. FEL chce být technickou výzkumnou universitou. Bude u nás proto převažovat aplikovaný výzkum.

20. Problém: daňový poplatník prostřednictvím státu platí vědecké a výzkumné aktivity. Když to dělá, potřebuje metriku a mechanismy, jak ty peníze co nejlépe rozdělit, protože sám nepozná, co je v této oblasti dobré a co ne. Je současný způsob rozdělování financí od státu „na vědu resp. výzkum“ vyřešen optimálně? Pokud ne, jak by se to dalo dělat jinak? Stávající způsob rozdělování financí rozhodně optimální není. Obávám se ale, že optimální ani být nemůže. Tedy v tom smyslu, že by ho všichni za optimální považovali.

Stávající systém rozděluje peníze daňových poplatníků za odborné články, patenty, užitné vzory a řadu dalších výstupů dle metodiky rady vlády.

Domnívám se, že technické vědecké výstupy by měly být nějakou formou alespoň částečně přenášeny do praxe, aby zvýšily výkon či efektivitu průmyslu. Bez tohoto zpětného transferu se může daňový poplatník oprávněně ptát, jestli nejsou jeho peníze jednoduše vyhozeny. Asi se to tak i v mnoha případech děje a to jsou pak ty články pro články, patenty pro patenty, atd., jen aby se získaly body RIV a VVVS a větší sláva akademika. Mezi mnoha takovými výstupy se pak najdou některé, které se pak v průmyslu opravdu použijí a peníze se přes daně do státní pokladny zpětně přinesou. Problém je, že předem nevíme, které to jsou a tak nezbyvá, než financovat všechny.

V rozvinutějších státech to funguje také tak, že mnohý aplikovaný výzkum si na universitě objednávají přímo průmyslové podniky. Zkoumá se pak to, co někdo opravdu potřebuje. K takovému stavu bychom se měli postupně přibližovat.

Má však význam financovat i výzkum, který nemá bezprostřední průmyslovou aplikaci. Výzkumnou činností se zvyšuje odborná kvalita akademických pracovníků. Zůstávají v kontaktu s nejnovějšími poznatky a v optimálním případě sami hranici poznání posunují. To jim pak umožňuje získané poznatky aplikovat ve výuce a zvyšovat tak úroveň vzdělání studentů. Vzdělanější inženýři by pak měli zvyšovat úroveň ekonomiky státu.

21. Sledujete vývoj kolem novely zákona o vysokých školách? Jaký k tomu máte názor?
Sleduji a nejsem z něho nadšen. Zejména se mi nelíbí postupné oslabování významu fakult.
22. Jaké největší problémy ve výuce vnímáte a jakým způsobem by se podle Vás měly řešit?
Zásadní problém vidím v podfinancování ČVUT a tím i FEL v oblasti pedagogiky. V důsledku ekonomického tlaku se muselo mnoho specializovaných předmětů zredukovat, sloučit, zrušit. Pomáhá tomu i neblahý demografický vývoj a neúnosný počet nových universit. Kvalita výuky ve srovnání se situací před několika lety klesla. Problém však není řešitelný na úrovni fakulty nebo ČVUT. Řešením by mohla být kategorizace universit na výzkumné a pouze výukové s odlišnými dotacemi na studenta.
23. Jak budete v případě svého zvolení komunikovat s akademickou obcí?
Budete například o dění v senátu informovat na svých stránkách, budete využívat diskuzní fórum,...?
AS FEL komunikuje s akademickou obcí především zápisy z jednání a usneseními, kterými informuje akademickou obec o projednávaných záležitostech. Zájemci mohou také přijít na zasedání senátu, nebo sledovat jednání na internetu. Kterýkoliv člen akademické obce se může obrátit na kteréhokoliv senátora. To je pro komunikaci myslím efektivní, časově nenáročná a dostatečná. Každý senátor akademický pracovník musí přece kromě činnosti v senátu také zvládat svoje běžné povinnosti. Pedagogickou a vědeckou práci. Nejsem proto nakloněn používání diskusního fóra. Párkrát jsem to zkusil, ale zjistil jsem, že je okupováno několika extrémně výkonnými notorickými diskutéry jejichž hlavním záměrem zjevně je diskutovat a diskutovat a diskutovat bez toho, že by diskuse měla dojít k nějakému závěru. Účast v této časově náročné aktivitě mne neláká.